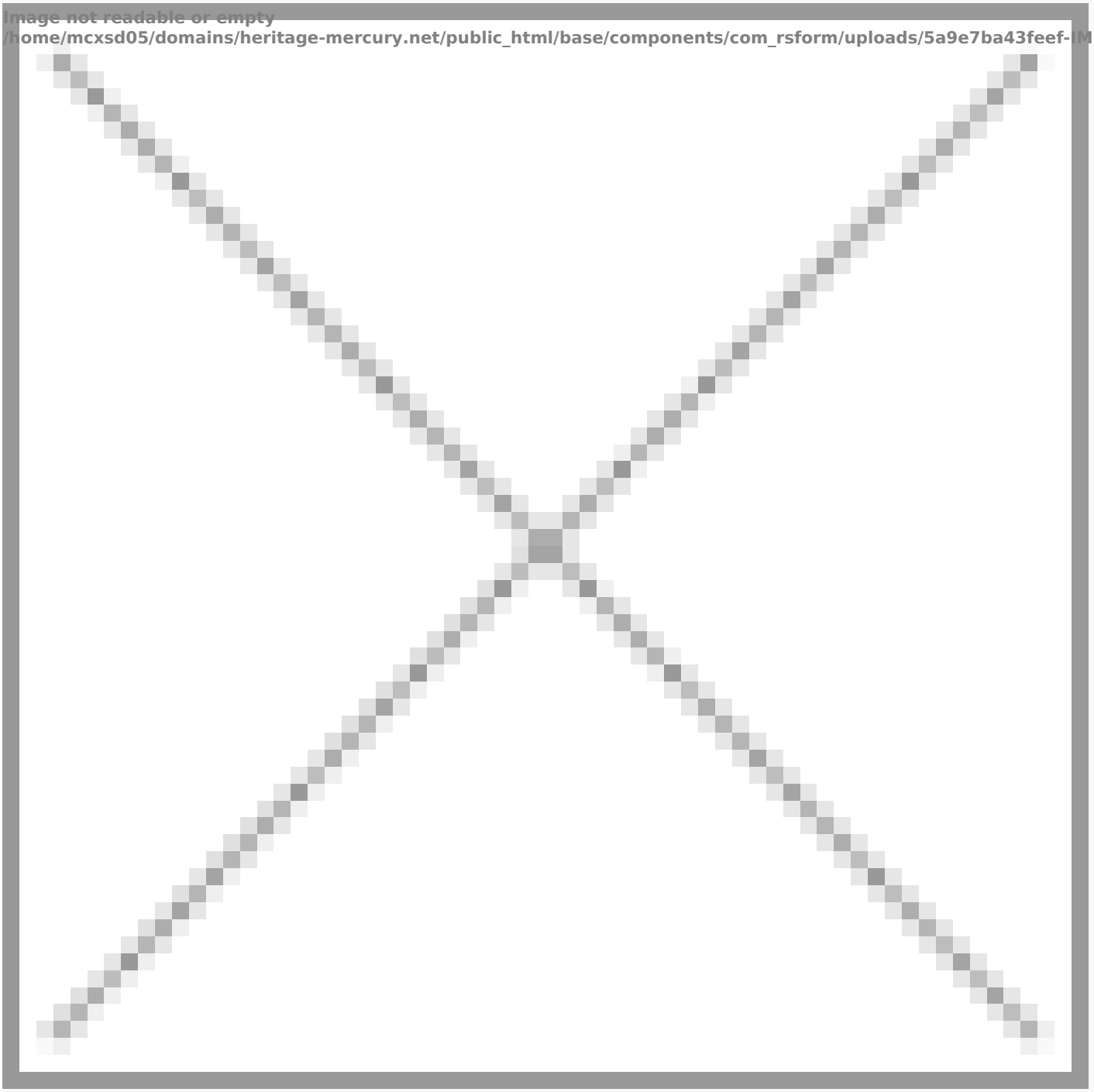
Ime predmeta 1	OLJENKA 8
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.193.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	/
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Vsakdanje življenje

OPIS

Kratek opis	Oljenka zaprtega tipa, pravili so ji tudi ripsovka, repičnica ali jamšarica, je enostavna svetilka. Opisan primerek je manjše, a značilne hruškaste oblike s premičnim odpiralom na rezervoarju za ulivanje repičnega olja. Sprednji del je opremljen z gorilno vrvico, na zadnjem delu pa je pritrjeno držalo v obliki črke L. Daljši krak držala je opremljen z okroglim nosilcem, na katerega je pritrjeno praktično obešalo.
Mere	Dolžina 16 cm, širina 11 cm, višina 10 cm.
Materiali	Jeklo
Datacija	Konec 19. stoletja

Avtor / Proizvajalec	Podatek o proizvajalcu ni znan.

Slikovne priloge

Prvotna raba	Z oljenko, v kateri je izgorevalo repično olje, so se rudarji odpravljali na in iz dela v jami ter si z njo svetili pri odkopu rude. Imeli so jo tudi za zasebno uporabo – pri raznih opravilih, klekljanju in druženju ob večerih. V oljnem rezervoarju je bil stenj, ki je štrlel iz odprtine na vrhu rezervoarja. Prižgan stenj je dajal majhen plamen, zato je bila svetilnost teh svetilk skromna. Boljše izgorevanje repičnega olja, in s tem malo boljšo svetilnost, so dosegli tako, da so olju dodali petrolej. Nosilec je služil za nošenje, zašiljena konica pa za nameščanje oziroma pritrjevanje svetilke na steno ali pa v skalno razpoko v jami. V uporabi so bile več kot 400 let. Po letu 1913 so jih v rudniku nadomestile karbidovke. Še več let pa so oljenke ostale v zasebni uporabi.
Sedanja raba	Oljenka se ohranja, varuje in prezentira kot pomemben spomenik tehniške dediščine rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Obiskovalci si jo lahko ogledajo v okviru stalne muzejske postavitve Antonijevega rova. Je del prezentacije, ki predstavlja celostno zgodbo o rudarjenju v Rudniku živega srebra Idrija in s tem povezanim procesom dela.
Prvotna lokacija	Rudnik živega srebra Idrija (osebna, delovna oprema rudarja).
Sedanja lokacija	Turistični rudnik Antonijev rov, Kosovelova 3, 5280 Idrija.

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Predmet je dobro ohranjen. Za potrebe muzejske postavitve je bil restavriran. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro

Potrebni ukrepi	Redno obdobno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga CUDHg.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	6. 3. 2018
Datum urejanja	Never